ଦାନିଏଲ ପୁସ୍ତକ - ଏକ ଶତ ପଞ୍ଚାଶତମ୍

ଯେହିଜ୍କେଲ ୩୭ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ଶେଷ ଦିନମାନଙ୍କ ସହିତ ତାହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା

Jeff Pippenger
2024-03-21

ଯେହେତୁ ଯିହିଜ୍କେଲ ଦୁଇ ଜାତି ଏକ ହେବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିସାରିଛନ୍ତି, ସେ ପରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରନ୍ତି ଯେ ସେହି ଜାତି ରାଜା ଦାଉଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ହେବ, ସେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଚୁକ୍ତିରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ, ଏବଂ ତାଙ୍କର ତମ୍ବୁ ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ।

> ସେମାନେ ଆଉ ନିଜ ମୂର୍ତ୍ତିଗୁଡ଼ିକରେ, ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଘୃଣ୍ୟ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକରେ, ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ କୌଣସି ଅପରାଧରେ ନିଜମାନଙ୍କୁ ଅଶୁଚି କରିବେ; କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ବାସସ୍ଥାନରେ ସେମାନେ ପାପ କରିଅଛନ୍ତି, ସେସବୁଠାରୁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧ କରିବି; ଏପରି ସେମାନେ ମୋର ପ୍ରଜା ହେବେ, ଏବଂ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ଈଶ୍ୱର ହେବି। ଏବଂ ମୋର ସେବକ ଦାଉଦ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ରାଜା ହେବେ; ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଗୋପାଳକ ଥିବେ; ସେମାନେ ମୋର ବିଧିମାନମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଚାଲିବେ, ଏବଂ ମୋର ବିଧାନଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରିବେ, ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟରୂପେ ପରିଣତ କରିବେ। ଏବଂ ମୁଁ ମୋର ସେବକ ଯାକୁବଙ୍କୁ ଯେ ଦେଶ ଦେଇଥିଲି, ଯେଠାରେ ତୁମମାନଙ୍କର ପିତୃପୁରୁଷମାନେ ବାସ କରିଥିଲେ, ସେହି ଦେଶରେ ସେମାନେ ବାସ କରିବେ; ସେମାନେ, ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ତାନମାନେ, ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କର ସନ୍ତାନମାନେ ଚିରକାଳ ସେଠାରେ ବାସ କରିବେ; ଏବଂ ମୋର ସେବକ ଦାଉଦ ଚିରକାଳ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିପତି ହେବେ। ଏହାଛଡ଼ା ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ସହ ଶାନ୍ତିର ଏକ ନିୟମ ସ୍ଥାପନ କରିବି; ତାହା ସେମାନଙ୍କ ସହ ଏକ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ନିୟମ ହେବ; ଏବଂ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥିର କରିବି, ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁଗୁଣିତ କରିବି, ଏବଂ ମୋର ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନକୁ ଚିରଦିନ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାପନ କରିବି। ମୋର ତମ୍ବୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସହ ରହିବ; ହଁ, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ଈଶ୍ୱର ହେବି, ଏବଂ ସେମାନେ ମୋର ପ୍ରଜା ହେବେ। ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ମୋର ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ ଚିରଦିନ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ, ସେତେବେଳେ ଅନ୍ୟଜାତିମାନେ ଜାଣିବେ ଯେ ମୁଁ ସଦାପ୍ରଭୁ ଇସ୍ରାଏଲକୁ ପବିତ୍ର କରେ। ଯିହିଜ୍କେଲ 37:23–28.

ଏହିଜିକିଏଲ ଅଧ୍ୟାୟ ସତେଟ୍ରିଶ, ଏକ ଲକ୍ଷ ଚୁଆଳିଶ ହଜାରଙ୍କୁ ମୋହରାଙ୍କିତ କରିବା ବିଷୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଉପସ୍ଥାପନା ପ୍ରଦାନ କରେ। ଯେତେବେଳେ ଦିବ୍ୟତ୍ୱ ମାନବତା ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଯେ ଦୁଇଟି ଲଠି ଏକ ଜାତିରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ଥାଏ, ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିବେ। ସେହି ଏକ ଜାତି ହେଉଛି ଶେଷ ଦିନମାନଙ୍କର ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ମଣ୍ଡଳୀ, ଯେମାନେ ହେଲେ ଏକ ଲକ୍ଷ ଚୁଆଳିଶ ହଜାର। ସେହି ଦୁଇଟି ଲଠି ହେଉଛି ଇସ୍ରାଏଲର ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ଛିଟରିଯିବାର ଦୁଇଟି କାଳଖଣ୍ଡ। ସେହି ଦୁଇଟି ଲଠି ସେମାନେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ପାଉଲ "ଦେହ" ବୋଲି ଚିହ୍ନିତ କରନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ସେ ସେହି ଦେହର "ମସ୍ତକ" ଭାବେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଚିହ୍ନିତ କରନ୍ତି। ଏହିଜିକିଏଲ ପାଉଲଙ୍କ "ମସ୍ତକ"କୁ "ରାଜା ଦାଉଦ" ବୋଲି, ଏବଂ "ଦେହ"କୁ "ଏକ ଜାତି" ବୋଲି ଚିହ୍ନିତ କରନ୍ତି।

୧୮୫୦ ମସିହାରେ ଆଡଭେଣ୍ଟିଜମ୍‌କୁ ଯେ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ୧୮୫୦ ମସିହାରେ ହାଇରମ୍ ଏଡସନ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା "ସାତ କାଳ" ବିଷୟରେ ଅସମାପ୍ତ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ପ୍ରତିନିଧିତ ହୋଇଛି, ସେଠାରେ ଏଡସନ୍‌ଉଭୟ "ସାତ କାଳ" ଅବଧିର ଆରମ୍ଭିକ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବାଇବେଲୀୟ ସନ୍ଦର୍ଭବିନ୍ଦୁ ଭାବେ ଯିଶାୟ, ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟର ପୈଁଷଠି ବର୍ଷର ଭବିଷ୍ୟବାଣୀକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି। ସେହି ପୈଁଷଠି ବର୍ଷର ସମୟ-ଭବିଷ୍ୟବାଣୀକୁ ଏକ ଗୁଢ଼ ପରିପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟରେ ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ପ୍ରକାଶିତବାକ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ସେହି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ସହ ସଦୃଶ, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଛି, "ଯାହାର କର୍ଣ୍ଣ ଅଛି, ସେ ଶୁଣୁ।" ଯଦି ତୁମ ପାଖରେ ଏମିତି ଚକ୍ଷୁ ଅଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବୁଝିହେବ, ଏବଂ ଏମିତି କର୍ଣ୍ଣ ଅଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ଅନୁଭବ କରିହେବ, ତେବେ ସେହି ଅଂଶରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଦ୍ଭୁତ କିଛି ରହିଛି।

> କାରଣ ସିରିୟାର ମୁଣ୍ଡ ହେଉଛି ଦମାସ୍କ ସ, ଏବଂ ଦମାସ୍କ ସର ମୁଣ୍ଡ ହେଉଛି ରେଜୀନ; ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ଷଠି ବର୍ଷର ମଧ୍ୟ ରେ ଏଫ୍ର ାଇମ ଭଙ୍ଗ ି ତ ହେବ, ଯେପରି ସେ ଆଉ ଜନସମୂହ ରହିବ ନାହିଁ। ଏବଂ ଏଫ୍ର ାଇମର ମୁଣ୍ଡ ହେଉଛି

ସମାରିୟା, ଏବଂ ସମାରିୟାର ମୁଣ୍ଡ ହେଉଛି ରେମାଲିୟାଙ୍କ ପୁତ୍ର । ଯଦି ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ ନାହିଁ, ନିଶ୍ଚୟ ତୁମେ ସ୍ଥିର ହେବ ନାହିଁ। ଯିଶାଇୟ 7:8, 9.

ପାଞ୍ଚଷଷ୍ଠି ବର୍ଷର ଏହି ଭବିଷ୍ୟଦ୍ୱାଣୀ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ 742 ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ସେହି ପାଞ୍ଚଷଷ୍ଠି ବର୍ଷର ମଧ୍ୟରେ, ଉଣେଇଶ ବର୍ଷ ପରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ 723 ମସିହାରେ, ଇସ୍ରାଏଲର ଉତ୍ତର ରାଜ୍ୟକୁ ଅସୀରିୟା ଦ୍ୱାରା ଦାସତ୍ୱକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସେହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ 677 ମସିହାରେ ସମାପ୍ତ ହେବାବେଳେ, ମନଃଶ୍ଶେ ବାବିଲୋନ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦୀ କରାଯାଇଥିଲେ। ସେହି ପାଞ୍ଚଷଷ୍ଠି ବର୍ଷ, ଯେଉଁ ଦୁଇ ଜାତି ଏଜିକିଏଲଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଏକ ଲାଠି ହେବାକୁ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ହେବାର ଅନ୍ତର ପରିପୂର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ହୋଇଥିଲା। ସେମାନେ କ୍ରମେ 1798, 1844 ଏବଂ 1863କୁ ଚିହ୍ନିତ କରିଥିଲେ। 1863 ମସିହାରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ସନ୍ଦେଶକୁ ଚିହ୍ନିତ କରୁଥିବା ପଦଗୁଡ଼ିକରେ ଏକ ବିଶେଷ ଭବିଷ୍ୟଦ୍ୱାଣୀମୂଳକ ପ୍ରକାଶ ରହିଛି, ଯାହାର ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଭବିଷ୍ୟଦ୍ୱାଣୀ ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇଛି।

ଏହା ସେହି ପ୍ରକାଶନ ଯେ, ଜଣେ ଜାତିର "ମୁଣ୍ଡ" ହେଉଛି ତାହାର ରାଜଧାନୀ ନଗର, ଏବଂ ସେହି ରାଜଧାନୀ ନଗରର "ମୁଣ୍ଡ" ହେଉଛି ରାଜା। ଏହା ଏହି ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ ଦୁଇଜଣ ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରଦାନ କରେ, ଏବଂ ପରେ ସମଗ୍ର ଭବିଷ୍ୟଦ୍ୱାଣୀ ଓ ପ୍ରକାଶନକୁ ଏହି ଗୁଢ଼ୋକ୍ତି ସହିତ ସମାପ୍ତିକୁ ନେଇଯାଏ: "ଯଦି ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ ନାହିଁ, ନିଶ୍ଚୟ ତୁମେ ସ୍ଥିର ହେବ ନାହିଁ।" ଯଦି ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ନାହଁ ଯେ ରାଜାହିଁ ମୁଣ୍ଡ, ଏବଂ ମୁଣ୍ଡହିଁ ରାଜଧାନୀ ନଗର, ତେବେ ତୁମେ ସ୍ଥିର ହେବ ନାହିଁ।

ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟର ଦୁଇଟି ଲାଠିକୁ ଏକତ୍ର କରି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ଯିହିଜ୍କିଏଲଙ୍କ ଜାତିଙ୍କର ଗୋଟିଏ ରାଜା ହେବାକୁ ଥିଲା, ଯିଏ ମୁଣ୍ଡ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେହି ଜାତିର ରାଜଧାନୀ ନଗର ଅଟେ। ଯିହିଜ୍କିଏଲଙ୍କ ସମଗ୍ର ଅନୁଚ୍ଛେଦଟି ଏକ ଲକ୍ଷ ଚଉଅଳିଶ ହଜାରଙ୍କ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନର ଭବିଷ୍ୟବାଣୀମୂଳକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ କହୁଛି, ଯାହା ତୃତୀୟ ହାୟର ଇସ୍ଲାମର ସପ୍ତମ ତୂରୀଧ୍ୱନିର ସମୟଅବଧିରେ ମାନବତା ସହ ଦିବ୍ୟତ୍ୱର ଏକତ୍ରୀକରଣକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ।

ପ୍ରକାଶିତବାକ୍ୟର ଦଶମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସପ୍ତମ ତୂରୀର ଧ୍ୱନିର ଦିନଗୁଡ଼ିକ ସେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ଯେତେବେଳେ "ଆଉ ସମୟ ରହିବ ନାହିଁ" ବୋଲି ହେବାକୁ ଥିଲା; ସେହି ସମୟ ଥିଲା ୨୨ ଅକ୍ଟୋବର, ୧୮୪୪, ଯେତେବେଳେ ତୃତୀୟ ଦୂତ ଆସିଲେ। ସେହି ସମୟରେ ଯୋହନ ସେହି ତାରିଖର କଟୁତାକୁ ଅନୁଭବ କଲେ, ଏବଂ ସେ ସେଠାରେ ଓ ସେତେବେଳେ ମନ୍ଦିରକୁ ମାପିବାକୁ କୁହାଗଲେ, କିନ୍ତୁ ପବିତ୍ରସ୍ଥାନ ଓ ସେନାଦଳକୁ ପଦଦଳିତ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ହଜାର ଦୁଇ ଶତ ଷାଠି ବର୍ଷର ଇତିହାସକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବାକୁ, କାରଣ ସେହି ଅବଧି ଅନ୍ୟଜାତିମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା।

> ମୁଁ ଯେ ଦୂତକୁ ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଓ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ଦେଖିଥିଲି, ସେ ନିଜ ହାତ ସ୍ୱର୍ଗ ଦିଗକୁ ଉଠାଇଲା, ଏବଂ ଯିଏ ଯୁଗାନୁଯୁଗ ଜୀବନ୍ତ, ଯିଏ ସ୍ୱର୍ଗ ଓ ସେଥିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ, ପୃଥିବୀ ଓ ସେଥିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ, ସମୁଦ୍ର ଓ ସେଥିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି, ସେହିଙ୍କ ନାମରେ ଶପଥ କଲା ଯେ ଆଉ ବିଳମ୍ବ ରହିବ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ସପ୍ତମ ଦୂତର ସ୍ୱରର ଦିନଗୁଡ଼ିକରେ, ଯେବେ ସେ ତୂରୀ ବାଜାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ, ସେବେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ନିଗୂଢ଼ ରହସ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବ, ଯେପରି ସେ ନିଜ ସେବକ ଭବିଷ୍ୟଦ୍ବକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ। ଆଉ ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଯେ ସ୍ୱର ଶୁଣିଥିଲି, ସେ ପୁନର୍ବାର ମୋ ସହିତ କହିଲା, "ଯାଅ, ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଓ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ଥିବା ଦୂତଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଖୋଲା ଥିବା ଛୋଟ ପୁସ୍ତକଟି ନେଅ।"
>
> ଏବଂ ମୁଁ ସେହି ଦୂତଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ କହିଲି, "ସେହି ଛୋଟ ପୁସ୍ତକଟି ମୋତେ ଦିଅ।" ସେ ମୋତେ କହିଲେ, "ଏହାକୁ ନିଅ, ଏବଂ ଏହାକୁ ଖାଇଦିଅ; ଏହା ତୁମ ଉଦରକୁ ତିତ କରିଦେବ, କିନ୍ତୁ ତୁମ ମୁଖରେ ଏହା ମଧୁ ପରି ମିଠା ହେବ।" ଏବଂ ମୁଁ ସେହି ଦୂତଙ୍କ ହାତରୁ ଛୋଟ ପୁସ୍ତକଟି ନେଇ ଏହାକୁ ଖାଇଦେଲି; ଏବଂ ଏହା ମୋର ମୁଖରେ ମଧୁ ପରି ମିଠା ଥିଲା; ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଏହାକୁ ଖାଇସାରିଲି, ମୋର ଉଦର ତିତ ହୋଇଗଲା। ଏବଂ ସେ ମୋତେ କହିଲେ, "ତୁମେ ପୁଣି ଅନେକ ଜାତି, ଜନସମୂହ, ଭାଷା, ଏବଂ ରାଜାମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଭବିଷ୍ୟଦ୍ୱାଣୀ କରିବାକୁ ହେବ।" ଏବଂ ମୋତେ ଏକ ନଳ ଦିଆଗଲା, ଯାହା ଏକ ଦଣ୍ଡ ପରି ଥିଲା; ଏବଂ ଦୂତ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ କହିଲେ, "ଉଠ, ଏବଂ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ମନ୍ଦିର, ବେଦୀ, ଏବଂ ସେଠାରେ ଉପାସନା କରୁଥିବାମାନଙ୍କୁ ମାପ। କିନ୍ତୁ ମନ୍ଦିରର

> ବାହାରେ ଯେ ପ୍ର ାଙ୍ଗ ଣ ଅଛି, ତାହାକୁ ଛାଡ଼ିଦିଅ, ଏବଂ ତାହାକୁ ମାପନ କରନି; କାରଣ ତାହା ଅନ୍ୟ ଜାତିମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି; ଏବଂ ସେମାନେ ପବିତ୍ର ନଗରୀକୁ ବୟାଳିଶ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟ ନ୍ତ ପଦଦଳିତ କରିବେ।" ପ୍ର କାଶିତ ବାକ୍ୟ 10:5–11:2।

ଯେ ମନ୍ଦିରକୁ ଯୋହନଙ୍କୁ 22 ଅକ୍ଟୋବର, 1844 ରେ ମାପିବାକୁ ଥିଲା, ସେହି ମନ୍ଦିର ଏମିତି ଏକ ମନ୍ଦିର ଥିଲା ଯାହାର "ଭିତରେ" ଉପାସକମାନେ ଥିଲେ। ପ୍ରାଙ୍ଗଣକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବାକୁ ଥିଲା। ଯେ ମନ୍ଦିରରେ ଏକ ବେଦୀ ଅଛି, ଏବଂ ତାହାର ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଉପାସକମାନେ ଅଛନ୍ତି, ସେହିଟି ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ପବିତ୍ରସ୍ଥାନର ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ ଅଟେ। ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଏକ ବେଦୀ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାହାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବାକୁ ଥିଲା; ତେଣୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପବିତ୍ରସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଏକମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ବେଦୀ ହେଉଛି ଧୂପବେଦୀ, ଯାହା ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ। 1844 ମସିହାରେ ତୃତୀୟ ଦୂତର ଆଗମନ ସମୟରେ, ଯାହା 11 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 2001 ରେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ସମୟର ଆରମ୍ଭରେ ତୃତୀୟ ଦୂତର ଆଗମନର ପ୍ରତୀକ ଥିଲା, ମନ୍ଦିର କେବଳ ଦୁଇଟି କକ୍ଷରେ ଗଠିତ ଥିଲା।

ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନଟି କଲିସିଆର ଏକ ପ୍ରତୀକ ଥିଲା, ଯାହାକୁ ପୌଲ ଦେହ ବୋଲି ପରିଚୟ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନଟି ସେହି ଦେହର ମୁଣ୍ଡର ଏକ ପ୍ରତୀକ ଥିଲା। ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନଟି ମାନବତାର ଏକ ପ୍ରତୀକ, ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନଟି ଦିବ୍ୟତାର ପ୍ରତୀକ। ବେଦୀ, ଏବଂ ବେଦୀରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଉଠୁଥିବା ସେହି ଧୂଆଁ, ଯାହା ଉପରକୁ ଉଠି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲା, ସେଥିରେ ମାନବତା ଯେଉଁ ବିନ୍ଦୁରେ ଦିବ୍ୟତା ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହେଲା, ତାହାର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ। ମାନବଜାତି କେବଳ ବିଶ୍ୱାସ ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରେ, କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନୁଭବ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ।

ସେଠାରେ ସେମାନେ ଦେବଙ୍କର ବଚନକୁ ଭୋଜନ କରିବାକୁ ଅଛନ୍ତି, ଯାହା ନିବେଦିତ ରୁଟିର ମେଜ ଉପରେ ଥିବା ରୁଟିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ ହୋଇଛି। ସେଠାରେ ସେମାନେ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିଜମାନଙ୍କର ଆଲୋକକୁ ଦୀପ୍ତିମାନ କରିବାକୁ ଏବଂ ନିଜମାନଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗସ୍ଥ ପିତାଙ୍କୁ ମହିମାନ୍ୱିତ କରିବାକୁ ଅଛନ୍ତି, ଯାହା ସାତଶାଖୀୟ ଦୀପାଧାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ ହୋଇଛି, ଯାହା ଆମକୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ଯେ, ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ। ସେଠାରେ ସେମାନେ ଦିବ୍ୟତା ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଅଛନ୍ତି, ଯେପରି ତାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନାମାନ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କର ଗୁଣାବଳୀ ସହିତ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ହୋଇ ଦିବ୍ୟ ସନ୍ନିଧିର ସାକ୍ଷାତ୍ ସମ୍ମୁଖକୁ ପ୍ରବେଶ କରେ।

୧୭୯୮ରୁ ୧୮୪୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ମନ୍ଦିରର ସ୍ଥପତି ମାନବତାର ଏକ ମନ୍ଦିର ଉତ୍ଥାପନ କଲେ, ଯାହାକୁ ସେ ନିଜ ଦିବ୍ୟତାର ମନ୍ଦିର ସହିତ ଏକତ୍ର କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ମାନବତା ବିଦ୍ରୋହ କଲା। ୨୦୦୧ ସାଲରୁ, ସେ ପୁନର୍ବାର ମାନବତାର ସେହି ମନ୍ଦିରକୁ ଉତ୍ଥାପନ କରୁଛନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଏକ ଶତ ଚୁଆଳିଶ ହଜାରରୂପେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରାଯାଇଛି। ଏଜିକିଏଲଙ୍କ ଅନୁସାରେ, "ରାଜା ଦାଉଦ" ସେହି ଜାତି ଉପରେ ଶାସନ କରିବେ, ଯାହା ମୃତ ଓ ଶୁଷ୍କ ଲାଓଡିକିୟ ଅସ୍ଥିମାନଙ୍କର ଏକ ଉପତ୍ୟକାରୁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ, ଶୀଘ୍ର-ଆଗାମୀ ରବିବାର ଆଇନ ସମୟରେ ଏକ ପତାକାରୂପେ ଉତ୍ତୋଳିତ ହେଉଥିବା ସେହି ପରାକ୍ରମୀ ସେନାବାହିନୀରେ ପରିଣତ ହୁଏ।

ଯିହୂଦାର ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟ ହେଉଛି ସେହି ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠାରେ ରାଜଧାନୀ ନଗରୀ ଯିରୁଶାଲେମ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା; ଏବଂ ସେହି ଜାତି, ରାଜା ଓ ରାଜଧାନୀ "ମୁଣ୍ଡ"କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ। ନିଶ୍ଚୟ, ଯଦି ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ, ତେବେ ତୁମେ ସ୍ଥିର କରାଯିବ। ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କରେ, ଯିହୂଦା "ମୁଣ୍ଡ" ଥିଲା; କାରଣ ସେଠାରେ ରାଜଧାନୀ ଥିଲା, ଏବଂ ସେହି ନଗରୀ ହେଉଛି ଯାହାକୁ ପ୍ରଭୁ ନିଜ ନାମ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଚୟନ କରିଥିଲେ। ଉତ୍ତର ରାଜ୍ୟ ଥିଲା "ଦେହ"। ସୋଲୋମନଙ୍କର ଧର୍ମତ୍ୟାଗର କାରଣରୁ ପ୍ରଭୁ ସୋଲୋମନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଉଠାଇଲେ। ସେହି ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲେ ଯାରୋବୋଆମ, ଯିଏ ବିଭକ୍ତ ଉତ୍ତର ଇସ୍ରାଏଲ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଥମ ରାଜା ହେଲେ।

> ନେବାଟଙ୍କ ପୁତ୍ର ଯେରୋବୋଆମ, ସେରେଦାର ଏକ ଏଫ୍ର ାଥୀୟ, ସୋଲୋମନଙ୍କ ଦାସ, ଯାହାର ମାତାଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ଜେରୁଆହ, ଜଣେ ବିଧବା ନାରୀ, ସେହି ମଧ୍ୟ ରାଜାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧ ରେ ନିଜ ହାତ ଉଠାଇଲା। ଏବଂ ସେ ରାଜାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧ ରେ ନିଜ ହାତ ଉଠାଇଲାର କାରଣ ଏହା ଥିଲା: ସୋଲୋମନ ମିଲ୍ଲୋ । ନିର୍ମାଣ କଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିତା ଦାଉଦଙ୍କ ନଗରର ଭଙ୍ଗ । ସ୍ଥ ାନଗୁଡ଼ିକୁ ମରାମତ କଲେ। ଏବଂ ଯେରୋବୋଆମ ସେହି ପୁରୁଷ ଜଣେ ପରାକ୍ର ମୀ

ବୀର ଥିଲେ; ଯୁବକଟି ଉଦ୍ୟୋଗୀ ବୋଲି ସୋଲୋମନ ଦେଖି, ତାଙ୍କୁ ଯୋସେଫଙ୍କ ଗୃହର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଭାର ଉପରେ ଅଧିକାରୀ କଲେ। ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଏପରି ଘଟିଲା ଯେ, ଯେରୋବୋଆମ ଯେତେବେଳେ ଯେରୁଶାଲେମରୁ ବାହାରୁଥିଲେ, ଶୀଲୋନୀୟ ଭବିଷ୍ୟଦ୍ବକ୍ତା ଅହିୟା ପଥରେ ତାଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ; ଏବଂ ସେ ନିଜକୁ ଏକ ନୂତନ ବସ୍ତ୍ରରେ ଆବୃତ କରିଥିଲେ; ଏବଂ ସେମାନେ ଦୁଇଜଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକାକୀ ଥିଲେ। ତେବେ ଅହିୟା ତାଙ୍କ ଉପରେ ଥିବା ସେହି ନୂତନ ବସ୍ତ୍ରକୁ ଧରି ବାରୋଟି ଖଣ୍ଡରେ ଛିଣ୍ଡାଇଦେଲେ; ଏବଂ ସେ ଯେରୋବୋଆମଙ୍କୁ କହିଲେ, "ତୁମ ପାଇଁ ଦଶଟି ଖଣ୍ଡ ନିଅ; କାରଣ ଇସ୍ରାଏଲଙ୍କ ପରମେଶ୍ୱର ସଦାପ୍ରଭୁ ଏହିପରି କହନ୍ତି, 'ଦେଖ, ମୁଁ ସୋଲୋମନଙ୍କ ହାତରୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଛିଣ୍ଡାଇ ତୁମକୁ ଦଶଟି ଗୋତ୍ର ଦେବି; (କିନ୍ତୁ ମୋର ଦାସ ଦାଉଦଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ଯେରୁଶାଲେମ ନିମନ୍ତେ, ସେହି ନଗର ଯାହାକୁ ମୁଁ ଇସ୍ରାଏଲର ସମସ୍ତ ଗୋତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଚୟନ କରିଛି, ସେ ଗୋଟିଏ ଗୋତ୍ର ରଖିବ।)'"

କାରଣ ସେମାନେ ମୋତେ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି, ଏବଂ ସିଦୋନୀୟମାନଙ୍କ ଦେବୀ ଅଷ୍ଟୋରେଥଙ୍କୁ, ମୋଆବୀୟମାନଙ୍କ ଦେବତା କେମୋଶଙ୍କୁ, ଏବଂ ଅମ୍ମୋନ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ଦେବତା ମିଲକୋମଙ୍କୁ ଉପାସନା କରିଛନ୍ତି, ଏବଂ ମୋର ପଥରେ ଚଳିତ ହୋଇନାହାନ୍ତି, ମୋର ଚକ୍ଷୁରେ ଯାହା ନ୍ୟାୟ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ, ଏବଂ ମୋର ବିଧି ଓ ମୋର ନ୍ୟାୟବିଧାନ ପାଳନ କରିବାକୁ, ଯେପରି ତାହାର ପିତା ଦାଉଦ କରିଥିଲେ। ତଥାପି ମୁଁ ତାହାର ହସ୍ତରୁ ସମୁଦାୟ ରାଜ୍ୟ ନେଇଯିବି ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ମୋର ଦାସ ଦାଉଦଙ୍କ ନିମନ୍ତେ, ଯାହାଙ୍କୁ ମୁଁ ବାଛିଥିଲି, କାରଣ ସେ ମୋର ଆଜ୍ଞା ଓ ମୋର ବିଧିମାନ ପାଳନ କରିଥିଲେ, ମୁଁ ତାହାକୁ ତାହାର ସମସ୍ତ ଜୀବନକାଳ ଧରି ଅଧିପତି କରି ରଖିବି। କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାହାର ପୁତ୍ରର ହସ୍ତରୁ ରାଜ୍ୟ ନେଇ ତୁମକୁ ଦେବି, ଅର୍ଥାତ୍ ଦଶ ଗୋତ୍ର। ଏବଂ ତାହାର ପୁତ୍ରକୁ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଗୋତ୍ର ଦେବି, ଯେପରି ମୋର ଦାସ ଦାଉଦ ଯିରୁଶାଲେମରେ, ସେହି ସହରରେ ଯାହାକୁ ମୋର ନାମ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ବାଛିଛି, ସଦା ମୋର ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଦୀପ ପାଇଥାଉ। 1 ରାଜାବଳୀ 11:26–36।

ଯେତେବେଳେ ଯିହିଜ୍କିଏଲ ଦୁଇଟି ଲାଠିକୁ ଯୋଡ଼ିଲେ, ସେତେବେଳେ ଯେ ଜାତି ସୃଷ୍ଟି ହେବାକୁ ଥିଲା, ତାହାର ରାଜା "ଦାଉଦ" ହେବାକୁ ଥିଲେ; ଏବଂ ଦାଉଦ ଯିରୁଶାଲେମରୁ ଶାସନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସେହି ରାଜଧାନୀ ନଗର ଯେଉଁଠାରେ ପରମେଶ୍ୱର ନିଜ ନାମ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ବାଛିଥିଲେ। ଉତ୍ତରର ଦଶ ଗୋତ୍ର ଦେହର ପ୍ରତୀକ ଥିଲେ, ଏବଂ ଯିରୁଶାଲେମ ମସ୍ତକର ପ୍ରତୀକ ଥିଲା। ମନଃଶିର ପାପଗୁଡ଼ିକର କାରଣରୁ, ଯିହୁଦାକୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ୬୭୭ ମସିହାରେ ବାବିଲକୁ ବନ୍ଦୀଭାବରେ ନେଇଯାଇଥିଲା, ଏହିପରି ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟବିରୁଦ୍ଧରେ "ସାତ କାଳ"ର ଛିତରାଇଯିବାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା। ସେ ସମୟରେ ପ୍ରଭୁ ଯିରୁଶାଲେମକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ।

ତଥାପି, ମନଶ୍ଶେ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଉତ୍ତେଜନାଦ୍ୱାରା ସଦାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ କ୍ରୋଧିତ କରିଥିଲେ, ସେହି ସବୁ କାରଣରୁ ଯିହୁଦା ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ଯେ ମହାକ୍ରୋଧ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହୋଇଥିଲା, ସେହି ତୀବ୍ର କ୍ରୋଧରୁ ସଦାପ୍ରଭୁ ଫେରିଲେ ନାହିଁ। ଏବଂ ସଦାପ୍ରଭୁ କହିଲେ, ଯେପରି ମୁଁ ଇସ୍ରାଏଲକୁ ମୋର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୂର କରିଦେଇଛି, ସେପରି ମୁଁ ଯିହୁଦାକୁ ମଧ୍ୟ ମୋର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୂର କରିଦେବି; ଏବଂ ଯେହି ଯିରୁଶାଲେମ ନଗରକୁ ମୁଁ ମନୋନୀତ କରିଥିଲି, ଓ ଯେହି ଗୃହ ବିଷୟରେ ମୁଁ କହିଥିଲି, 'ସେଠାରେ ମୋର ନାମ ରହିବ,' ସେହି ନଗର ଓ ସେହି ଗୃହକୁ ମୁଁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବି। 2 ରାଜାବଳୀ 23:26, 27.

ଯିରୁଶାଲେମର ସେହି "ଗୃହ" ମଧ୍ୟରେ ସେ ନିଜ ନାମ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ବାଛିଥିଲେ; ଏବଂ ସେହି ନଗର ଓ ସେହି ଗୃହ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ହେଲା, କିନ୍ତୁ ଜଖରିୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରାଗଲା ଯେ ପ୍ରଭୁ ପୁନର୍ବାର ଯିରୁଶାଲେମକୁ ବାଛିବେ।

ତେବେ ସଦାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୂତ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲେ, ହେ ସେନାବାହିନୀମାନଙ୍କର ସଦାପ୍ରଭୁ, ତୁମେ କେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିରୂଶାଲେମ ଓ ଯିହୁଦାର ସହରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦୟା କରିବ ନାହିଁ, ଯାହାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ସତ୍ତର ବର୍ଷ ଧରି ତୁମର କ୍ରୋଧ ରହିଆସିଛି? ଆଉ ସଦାପ୍ରଭୁ ମୋ ସହିତ କଥା କହୁଥିବା ଦୂତଙ୍କୁ ଭଲ କଥା ଓ ସାନ୍ତ୍ୱନାଦାୟକ କଥା କହି ଉତ୍ତର ଦେଲେ। ତେଣୁ ମୋ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରୁଥିବା ଦୂତ ମୋତେ କହିଲେ, ଘୋଷଣା କରି କହ, ସେନାବାହିନୀମାନଙ୍କର ସଦାପ୍ରଭୁ ଏହିପରି କହନ୍ତି; ମୁଁ ଯିରୂଶାଲେମ ପାଇଁ ଓ ସିଓନ ପାଇଁ ବଡ଼ ଈର୍ଷ୍ୟାରେ ଈର୍ଷ୍ୟାନ୍ୱିତ। ଆଉ ଯେ ଜାତିଗୁଡ଼ିକ ନିରୁଦ୍ୱିଗ୍ନରେ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୁଦ୍ଧ; କାରଣ ମୁଁ ଅଳ୍ପମାତ୍ର କ୍ରୁଦ୍ଧ ଥିଲି, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଦୁଃଖକୁ ଆହୁରି ବଢ଼ାଇଦେଲେ। ଏହେତୁ ସଦାପ୍ରଭୁ ଏହିପରି କହନ୍ତି; ମୁଁ କରୁଣାସହ ଯିରୂଶାଲେମକୁ ଫେରିଆସିଛି; ତାହାର ମଧ୍ୟରେ ମୋର ଗୃହ ନିର୍ମିତ ହେବ, ସେନାବାହିନୀମାନଙ୍କର

ସଦାପ୍ର ଭୁ ଏହି କଥା କହନ୍ତି, ଏବଂ ଯିରୂଶାଲେମ ଉପରେ ମାପଦୋରି ଟାଣାଯିବ।

ପୁନର୍ବାର ଘୋଷଣା କରି କୁହ, ସେନାବାହିନୀଙ୍କ ପ୍ରଭୁ ଏହିପରି କହୁଛନ୍ତି: ମୋର ନଗରମାନେ ସମୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ପୁନି ବିସ୍ତାରିତ ହେବେ; ଏବଂ ପ୍ରଭୁ ପୁନି ସିଓନକୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବେ, ଏବଂ ପୁନି ଯିରୁଶାଲେମକୁ ବାଛିବେ। ତାହାପରେ ମୁଁ ମୋର ଚକ୍ଷୁ ଉଠାଇ ଦେଖିଲି, ଏବଂ ଦେଖ, ଚାରିଟି ଶୃଙ୍ଗ। ମୁଁ ମୋ ସହ କଥାହେଉଥିବା ଦୂତଙ୍କୁ କହିଲି, ଏଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ? ସେ ମୋତେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଏଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଶୃଙ୍ଗ, ଯେଉଁମାନେ ଯିହୁଦା, ଇସ୍ରାଏଲ ଓ ଯିରୁଶାଲେମକୁ ଛିତରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି। ପୁଣି ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ଚାରିଜଣ କାରିଗରକୁ ଦେଖାଇଲେ। ତାହାପରେ ମୁଁ କହିଲି, ଏମାନେ କ'ଣ କରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି? ସେ କହିଲେ, ଏମାନେ ସେହି ଶୃଙ୍ଗ, ଯେଉଁମାନେ ଯିହୁଦାକୁ ଏପରି ଛିତରାଇ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କେହି ମଧ୍ୟ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇ ପାରୁନଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଏମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କରିବାକୁ, ଏବଂ ଅନ୍ୟଜାତିମାନଙ୍କର ସେହି ଶୃଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଖେଦାଇ ଦେବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଯିହୁଦାର ଦେଶ ଉପରେ ନିଜ ଶୃଙ୍ଗ ଉଠାଇ ତାହାକୁ ଛିତରାଇ ଦେଇଥିଲେ।

ମୁଁ ପୁନର୍ବାର ମୋର ଚକ୍ଷୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଦେଖିଲି, ଆଉ ଦେଖ, ଜଣେ ପୁରୁଷ ତାହାଙ୍କ ହାତରେ ଏକ ମାପିବା ଦୋରି ଧରିଥିଲେ। ତାହାପରେ ମୁଁ କହିଲି, ତୁମେ କେଉଁଠାକୁ ଯାଉଛ? ସେ ମୋତେ କହିଲେ, ଯିରୂଶାଲେମକୁ ମାପିବାକୁ, ଯେ ତାହାର ପ୍ରସ୍ଥ କେତେ ଏବଂ ତାହାର ଦୀର୍ଘତା କେତେ, ତାହା ଦେଖିବାକୁ। ଆଉ ଦେଖ, ଯେ ଦୂତ ମୋ ସହ କଥାହୁଏଥିଲେ ସେ ବାହାରିଗଲେ, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଦୂତ ତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ବାହାରିଆସିଲେ, ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ, ଦୌଡ଼ି ଯାଇ ସେହି ଯୁବକଙ୍କୁ କହ, ଯେ, ଯିରୂଶାଲେମ ତାହାର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମନୁଷ୍ୟ ଓ ପଶୁମାନଙ୍କର ବହୁଳତାର କାରଣରୁ ପ୍ରାଚୀରହୀନ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କ ପରି ବସୋବାସିତ ହେବ; କାରଣ ସଦାପ୍ରଭୁ କହନ୍ତି, ମୁଁ ତାହାର ଚାରିପାଖରେ ଅଗ୍ନିର ପ୍ରାଚୀର ସ୍ୱରୂପ ହେବି, ଏବଂ ତାହାର ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ମହିମା ସ୍ୱରୂପ ରହିବି। ହୋ, ହୋ, ବାହାରିଆସ, ଏବଂ ଉତ୍ତର ଦେଶରୁ ପଳାଇଯାଅ, ସଦାପ୍ରଭୁ କହନ୍ତି; କାରଣ ମୁଁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଆକାଶର ଚାରି ପବନ ପରି ଛିତରାଇ ଦେଇଛି, ସଦାପ୍ରଭୁ କହନ୍ତି। ହେ ସିୟୋନ, ତୁମେ ଯେ ବାବିଲୋନର କନ୍ୟା ସହିତ ବାସ କରୁଛ, ନିଜକୁ ଉଦ୍ଧାର କର। କାରଣ ସେନାବାହିନୀମାନଙ୍କର ସଦାପ୍ରଭୁ ଏହିପରି କହନ୍ତି; ମହିମା ପରେ ସେ ମୋତେ ସେହି ଜାତିମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଲୁଟିନେଇଥିଲେ; କାରଣ ଯେ କେହି ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରେ ସେ ତାହାଙ୍କ ନୟନମଣିକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରେ।

କାରଣ, ଦେଖ, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ମୋର ହାତ ହଲାଇବି, ଏବଂ ସେମାନେ ନିଜ ଦାସମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲୁଟ ସ୍ୱରୂପ ହେବେ; ଏବଂ ତୁମେ ଜାଣିବେ ଯେ ସେନାବାହିନୀଙ୍କ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ପଠାଇଛନ୍ତି। ହେ ସିଓନର କନ୍ୟା, ଗାଅ ଓ ଆନନ୍ଦ କର; କାରଣ, ଦେଖ, ମୁଁ ଆସୁଛି, ଏବଂ ମୁଁ ତୁମ ମଧ୍ୟରେ ବାସ କରିବି, ପ୍ରଭୁ କହନ୍ତି। ଏବଂ ସେହି ଦିନରେ ଅନେକ ଜାତି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସହିତ ଯୁକ୍ତ ହେବେ, ଏବଂ ସେମାନେ ମୋର ପ୍ରଜା ହେବେ; ଏବଂ ମୁଁ ତୁମ ମଧ୍ୟରେ ବାସ କରିବି, ଏବଂ ତୁମେ ଜାଣିବେ ଯେ ସେନାବାହିନୀଙ୍କ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ତୁମ ପାଖକୁ ପଠାଇଛନ୍ତି। ଏବଂ ପ୍ରଭୁ ପବିତ୍ର ଦେଶରେ ଯିହୂଦାଙ୍କୁ ନିଜ ଅଂଶରୂପେ ଅଧିକାର କରିବେ, ଏବଂ ପୁଣିଥରେ ଯିରୁଶାଲେମକୁ ଚୟନ କରିବେ। ହେ ସମସ୍ତ ମାଂସଧାରୀ, ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନୀରବ ରୁହ; କାରଣ ସେ ନିଜ ପବିତ୍ର ନିବାସରୁ ଉଠି ଆସିଛନ୍ତି। ଜଖରିୟ 1:12–2:13.

ବାବିଲୋନର ବନ୍ଦୀବାସ ପରେ ପ୍ରାଚୀନ ଇସ୍ରାଏଲ ଯେତେବେଳେ ଯିରୁଶାଲେମକୁ ପୁନର୍ନିର୍ମାଣ କଲା, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଭୁ ପୁଣିଥରେ ଯିରୁଶାଲେମକୁ ବାଛିବେ ବୋଲି ଯେ ପ୍ରତିଜ୍ଞାମାନ ଥିଲା ସେଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ ହେଲା; କିନ୍ତୁ ଭବିଷ୍ୟଦ୍‌ବକ୍ତାମାନେ ସେମାନେ ଯେ ଦିନରେ ବାସ କରୁଥିଲେ ସେହି ଦିନମାନଠାରୁ ଅଧିକ ଶେଷ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ କଥା କହିଛନ୍ତି। 1844 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 22 ତାରିଖରେ ପ୍ରଭୁ "ତାଙ୍କର ପବିତ୍ର ମନ୍ଦିରରୁ ଉଠିଆସିଲେ," ଯେତେବେଳେ ସେ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନରୁ ମହାପବିତ୍ର ସ୍ଥାନକୁ ଉଠି ଗଲେ ଓ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କଲେ; ସେହି ସମୟରେ "ସମସ୍ତ ଶରୀର" ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ "ନୀରବ" ହେବାକୁ ଥିଲା, କାରଣ ହବକ୍‌କୂକ ଦୁଇ-କୁଡ଼ି ସହ ସମନ୍ୱୟରେ ପ୍ରତିରୂପାତ୍ମକ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଦିବସ ଆସିପହଞ୍ଚିଥିଲା।

କିନ୍ତୁ ସଦାପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କ ପବିତ୍ର ମନ୍ଦିରରେ ଅଛନ୍ତି; ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନୀରବ ରହୁ। ହବକ୍‌କୁକ 2:20।

ସେହି ସମୟରେ, ପ୍ର କାଶିତ ବାକ୍ୟ ର ଏକାଦଶ ଅଧ ୍ୟାୟରେ ଯୋହନଙ୍କ ୁ ମନ୍ଦ ିରକୁ ମାପିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା; ସେହି ମନ୍ଦ ିରକୁ ଜଖରିୟା ଦେଖିଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ସେ "ପୁଣି ନିଜ ଚକ୍ଷ ୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଦେଖିଲେ, ଏବଂ ଦେଖ, ଏକ

ପୁରୁଷଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ମାପିବା ଦୋରି ଥିଲା।" ତାହାପରେ ଜଖରିୟା କହିଲେ, "ତୁମେ କେଉଁଠାକୁ ଯାଉଛ?" ଏବଂ ଯୋହନ ଜଖରିୟାଙ୍କ ୁ କହିଲେ, "ଯିରୂଶାଲେମକୁ ମାପିବାକୁ, ତାହାର ପ୍ର ସ୍ଥ କେତେ ଏବଂ ତାହାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ କେତେ ତାହା ଦେଖିବା ପାଇଁ।" ସତ୍ତ ର ବର୍ଷର ବନ୍ଦ 1ତ୍ୱ ପରେ ଯିରୂଶାଲେମର ପୁନର୍ନିର୍ମାଣର ଇତିହାସ, ଏବଂ 1798 ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ 1844 ମସିହାରେ ତୃତୀୟ ଦୂତ ଆସିଲାବେଳେ ବିଦ୍ରେ ।ହରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଇତିହାସ—ଉଭୟେ 11 ସେପେ ଟ୍ମ ୍ବର, 2001 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ କୁ ଚିହ୍ନ ିତ କରେ।

ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟ, ଯିରୁଶାଲେମ ନଗର, ଏବଂ ରାଜା ଦାଉଦ—ଏହି ସବୁ ମିଶି ସେହି "ମୁଣ୍ଡ" ଅଟନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଚରିତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବାକୁ ଥାଏ। ଉତ୍ତର ରାଜ୍ୟ "ଦେହ"କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ; ଏବଂ ପ୍ରଭୁ ପୁନର୍ବାର "ଯିରୁଶାଲେମ ଉପରେ କରୁଣା କରିବାକୁ", ତାହାକୁ "ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବାକୁ", ଏବଂ ପୁନର୍ବାର "ତାହାକୁ ବାଛିନେବାକୁ" ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କଲେ, ସେ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଏକ ଲକ୍ଷ ଚୁଆଳିଶ ହଜାରଙ୍କର ମୋହରାଙ୍କନକୁ ସୂଚିତ କରୁଛନ୍ତି; ଯାହାରେ ଲାଓଦିକିଆର ମୃତ ଶୁଷ୍କ ଅସ୍ଥିମାନଙ୍କର ଏକତ୍ର ସଂଯୋଗ ସମ୍ମିଳିତ ଅଛି, ଏବଂ ତାହା ପରେ ସେହି ଅସ୍ଥିମାନଙ୍କର ଏକ ପରାକ୍ରମୀ ସେନାରେ ପୁନର୍ଜୀବନ ଘଟେ।

ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ଏଜିକିଏଲ ପୁସ୍ତକର ସତତିସତମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରତିନିଧିତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଏହା ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ ହୋଇଛି, ଯେଉଁମାନେ ଏକ ଲକ୍ଷ ଚୁଆଳିଶ ହଜାରଙ୍କର ହୃଦୟ ଓ ମନରେ ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲେଖିବାକୁ ନିୟମବିଧାନମୂଳକ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପୂରଣ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟର ଏକ ଉପମା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି। ସେହି ଦୁଇଟି ଲାଠିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏକୁ, ଏବଂ କେବଳ ଗୋଟିଏକୁ, ମସ୍ତକ ଭାବରେ ପରିଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଛି; ଏବଂ ଯଦି ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କର, ଯଦି ତୁମର ଚକ୍ଷୁ ଦେଖିପାରେ ଏବଂ ତୁମର କର୍ଣ୍ଣ ବୁଝିପାରେ, ତେବେ ଏହା ଅନ୍ୟ ଲାଠିଟିକୁ ଦେହ ଭାବରେ ପରିଚିତ କରେ।

ଆମେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲେଖାରେ ଏହି ଅଧ୍ୟୟନକୁ ଜାରି ରଖିବୁ।

> "ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ସ୍ୱୟଂ ଯେ ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ସେହି ଭିତ୍ତି ଉପରେ ପ୍ରେରିତମାନେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ନିର୍ମାଣ କଲେ। ପବିତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମଣ୍ଡଳୀର ଗଠନକୁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରୂପେ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣର ଚିତ୍ର ପୁନଃପୁନି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି। ଜଖରିୟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କୁ ସେହି "ଶାଖା" ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି, ଯିଏ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବେ। ସେ ଅନ୍ୟଜାତିମାନଙ୍କୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି କହନ୍ତି: 'ଯେମାନେ ଦୂରେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଆସି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ନିର୍ମାଣ କରିବେ;' ଏବଂ ଯିଶାୟ ଘୋଷଣା କରନ୍ତି, 'ବିଦେଶୀମାନଙ୍କ ପୁତ୍ରମାନେ ତୁମର ପ୍ରାଚୀରଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବେ।' ଜଖରିୟ 6:12, 15; ଯିଶାୟ 60:10।"
>
> ଏହି ମନ୍ଦିରର ନିର୍ମାଣ ବିଷୟରେ ଲେଖିବା ସମୟରେ, ପିତର କହନ୍ତି, 'ଯାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସି, ଏକ ଜୀବନ୍ତ ପଥର ପରି, ଯିଏ ନିଶ୍ଚୟ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ, ତୁମେମାନେ ମଧ୍ୟ ଜୀବନ୍ତ ପଥରମାନଙ୍କ ପରି ଆତ୍ମିକ ଗୃହରୂପେ ଗଢ଼ି ଉଠୁଛ, ଏକ ପବିତ୍ର ଯାଜକବର୍ଗ ହେବା ପାଇଁ, ଯେପରି ତୁମେ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପାଖରେ ଗ୍ରାହ୍ୟ ଆତ୍ମିକ ବଳିଦାନ ଅର୍ପଣ କରିପାରିବ।' 1 ପିତର 2:4, 5.
>
> "ଯିହୁଦୀ ଓ ଅନ୍ୟଜାତିୟ ଜଗତର ଖଣିରେ ପ୍ରେରିତମାନେ ପରିଶ୍ରମ କରୁଥିଲେ, ଭିତ୍ତିର ଉପରେ ରଖିବା ପାଇଁ ପଥରଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କରୁଥିଲେ। ଇଫିଷୀୟ ବିଶ୍ୱାସୀମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଖିଥିବା ପତ୍ରରେ, ପାଉଲ କହିଥିଲେ, 'ଅତଏବ ଏବେ ତୁମେ ଆଉ ଅଜଣା ଓ ବିଦେଶୀ ନୁହଁ, କିନ୍ତୁ ସନ୍ତମାନଙ୍କ ସହ ସହନାଗରିକ, ଏବଂ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ; ଏବଂ ପ୍ରେରିତମାନେ ଓ ଭବିଷ୍ୟଦ୍ବକ୍ତାମାନଙ୍କର ଭିତ୍ତିର ଉପରେ ନିର୍ମିତ, ଯେଉଁଠାରେ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରଧାନ କୋଣାପଥର; ଯାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ନିର୍ମାଣ ସୁଠାମ ଭାବରେ ଏକସାଥିରେ ଯୋଡ଼ାଯାଇ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପବିତ୍ର ମନ୍ଦିରରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି; ଯାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତୁମେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମା ଦ୍ୱାରା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ନିବାସସ୍ଥାନ ହେବା ପାଇଁ ଏକସଙ୍ଗେ ନିର୍ମିତ ହେଉଛ।' ଇଫିଷୀୟ 2:19–22।"
>
> "ଏବଂ କରିନ୍ଥ ୀୟମାନଙ୍କ ୁ ସେ ଲେଖିଥିଲେ: 'ମୋତେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଈଶ୍ୱ ରଙ୍କ ଅନୁଗ୍ର ହ ଅନୁସାରେ, ଜଣେ ଜ୍ଞ ।ନୀ ପ୍ର ଧାନ ସ୍ଥ ।ପତିର ନ୍ୟ ।ୟେ ମୁଁ ଭିତ୍ତ ି ମୂଳ ସ୍ଥ ।ପନ କରିଛି, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ତାହା ଉପରେ ନିର୍ମାଣ କରୁଛି। କିନ୍ତୁ ପ୍ର ତ୍ୟେ କ ଜଣ ଏଥିରେ ସତର୍କ ହେଉ, ସେ କିପରି ତାହା ଉପରେ ନିର୍ମାଣ କରୁଛି। କାରଣ ଯେ ଭିତ୍ତ ି ମୂଳ ସ୍ଥ ।ପିତ

ହୋଇଅଛି, ତାହା ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭିଓ ିମୂଳ କେହି ସ୍ଥ ାପନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ; ଏବଂ ସେହି ଭିଓ ିମୂଳ ହେଉଛନ୍ତ ି ଯୀଶୁ ଖ୍ରି ୀଷ୍ଟ ।ଏବେ ଯଦି କେହି ଏହି ଭିଓ ିମୂଳ ଉପରେ ସୁନା, ରୂପା, ମୂଲ୍ୟ ବାନ ପଥର, କାଠ, ଘାସ, ଖର ଦ୍ୱ ାରା ନିର୍ମାଣ କରେ; ତେବେ ପ୍ର ତ୍ୟେ କଙ୍କ କାମ ପ୍ର କାଶିତ ହେବ; କାରଣ ସେହି ଦିନ ତାହାକୁ ପ୍ର କାଶ କରିବ, ଯେହେତୁ ତାହା ଅଗ୍ନ ି ଦ୍ୱ ାରା ପ୍ର କାଶିତ ହେବ; ଏବଂ ଅଗ୍ନ ି ପ୍ର ତ୍ୟେ କଙ୍କ କାମ କେମିତି ପ୍ର କୃତିର, ତାହା ପରୀକ୍ଷ ା କରିବ।’ 1 Corinthians 3:10–13.”

“ପ୍ରେରିତମାନେ ଏକ ନିଶ୍ଚିତ ଭିତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁଗଯୁଗାନ୍ତରର ଶିଳା ଉପରେ। ସେହି ଭିତ୍ତି ପାଇଁ ସେମାନେ ଜଗତରୁ ଖୋଦି ଆଣିଥିବା ପଥରଗୁଡ଼ିକୁ ଆଣିଥିଲେ। ନିର୍ମାତାମାନେ କୌଣସି ବାଧା ବିନା ପରିଶ୍ରମ କରିନଥିଲେ। ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କ ବିରୋଧିତା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ସେମାନଙ୍କୁ ସେହିମାନଙ୍କର ଧର୍ମାନ୍ଧତା, ପୂର୍ବାଗ୍ରହ ଓ ଘୃଣା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଘର୍ଷ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ଯେମାନେ ଏକ ଭ୍ରାନ୍ତ ଭିତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିଲେ। କଳିସିଆର ନିର୍ମାତାରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଅନେକଙ୍କୁ ନେହେମିୟାଙ୍କ ଦିନର ପ୍ରାଚୀର-ନିର୍ମାତାମାନଙ୍କ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇପାରେ, ଯେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଏହିପରି ଲେଖାଯାଇଛି: ‘ଯେମାନେ ପ୍ରାଚୀର ତିଆରି କରୁଥିଲେ, ଏବଂ ଯେମାନେ ଭାର ବୋହୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେମାନେ ଭାର ଉଠାଉଥିଲେ, ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଗୋଟିଏ ହାତରେ କାମ କରୁଥିଲେ, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ଏକ ଅସ୍ତ୍ର ଧରିଥିଲେ।’ ନେହେମିୟା 4:17।” ପ୍ରେରିତମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ, 595–597.